

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoCsp/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421202736
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6421202736.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobkyne I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX/X, XXX XX Y. J. - G., zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Grösslingova 77, 824 68 Bratislava, IČO: 31 351 026, zastúpený Sedlačko & Partners, s. r. o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava 1, IČO: 36 853 186, o nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 7Csp/65/2021-35 z 21. septembra 2021, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie mení tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

II. Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie vyhovel v celom rozsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva formou predaja na dobrovoľnej dražbe, priamym predajom ktorejkoľvek tretej osobe, predajom formou verejnej obchodnej súťaže, ako aj prenajatia nehnuteľností vo výlučnom vlastníctve žalobkyne zapísaných na LV č. XXX pre katastrálne územie G., obec Y. J. ako Q. parcela č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², Q. parcela č. XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², CKN parcela č. XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m², CKN parcela č. XXX záhrada o výmere XXX m², rodinný dom so súpisným číslom XX postavený na CKN parcele č. XXX a hospodárska budova so súpisným číslom XXX postavená na CKN parcele č. XXX.

1.1 Podľa dôvodov rozhodnutia sa žalobkyňa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 09.09.2021 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia v znení výroku uznesenia súdu prvej inštancie s odôvodnením, že dňa 22.07.2009 uzavrela so žalovaným zmluvu o úvere na 20 900,- €, návratnosť ktorej bola zabezpečená v článku III. úverovej zmluvy zriadením záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobkyne, ktoré nepovažuje žalobkyňa za platné z dôvodu, že tieto ustanovenia úverovej zmluvy spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v jej neprospech ako spotrebiteľky, keďže na základe týchto zmluvných dojednaní je veriteľ oprávnený domáhať sa proti nej plnení z úverovej zmluvy pod hrozbou straty jej obydľia a umožňujú žalovanému domôcť sa i plnenia, na ktoré z hmotnoprávneho hľadiska nemá akýkoľvek nárok a to či už pre rozličné vady úverovej zmluvy majúce za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, rozpor dohody o výške odplaty s dobrými mravmi, či pre premlčanie zabezpečovanej pohľadávky, ktorého sa žalobkyňa dovolala. Uvádžala, že žalovaný sa v konaní vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 9C/140/2014 domáhal voči žalobkyňi zaplataenia jeho údajnej pohľadávky vo výške 20 666,29 € s príslušenstvom na základe zmluvy o úvere z 22.07.2009 a žaloba bola pre dôvodne vznesenú námietku premlčania zamietnutá. Rozsudok

okresného súdu potvrdil Krajský súd v Banskej Bystrici dňa 17.09.2020 rozsudkom č. k. 16Co/183/2019. Tieto rozhodnutia nadobudli právoplatnosť 23.10.2020. Po tomto dátume žalovaný opätovne pristúpil k výkonu záložného práva a listom z 31.08.2021 vyzval žalobkyňu na sprístupnenie nehnuteľností za účelom ich ohodnotenia dňa 30.09.2021. Žalobkyňa tvrdila, že záložné právo žalovaného sa premlčalo z dôvodu, že k výkonu záložného práva pristúpil žalovaný už v roku 2012, o čom svedčí poznámka zapísaná na LV č. XXX pod č. P XXX/XX-VZ XX/XX. O termíne ocenenia zálohu za účelom vykonania záložného práva bola žalobkyňa upovedomená dňa 14.04.2014 listom dražobníka K. spoločnosť, a. s. a nový termín hodnotenia zálohy bol určený až na deň 30.09.2021.

1.2 Po posúdení návrhu žalobkyne podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) o neodkladných opatreniach - § 324, § 325 a § 326, § 328, § 329, § 336 a § 337 a po zhodnotení skutkového stavu vyplývajúceho z návrhu žalobkyne a opise teoretických východísk pre nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia len tak, že: „nenariadením neodkladného opatrenia by mohlo dôjsť k vykonaniu dobrovoľnej dražby a s tým spojenou zmenou vlastníctva vyššie špecifikovaných nehnuteľností“ s ďalším vysvetlením, že žalovaný preukázateľne pristúpil k výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam, čím reálne môže dôjsť k prevodu vlastníckych práv týchto nehnuteľností na tretiu osobu. Nariadením neodkladného opatrenia v uvedenom rozsahu nevznikne žalovanému žiadna ujma, pretože súčasný právny vzťah k predmetným nehnuteľnostiam sa nezmení - ich záložné právo zatiaľ naďalej platí a je len dočasne pozastavený jeho výkon. Nedôvodným výkonom záložného práva by došlo k nenávratnej ujme na právach a oprávnených záujmoch žalobkyne.

1.3 Rozhodnutie o trovách konania je odôvodnené úspechom žalobkyne v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na ktoré podľa § 255 ods. 1 C. s. p. súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 C. s. p. musí prihliadnuť.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie a navrhol zmeniť uznesenie súdu prvej inštancie a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť v celom rozsahu a žalovanému priznať proti žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Za odvolacie dôvody označil nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p.), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ C. s. p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.).

2.1 Oproti návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia popísal skutkový stav žalovaný odlišne v tom, že proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/183/2019 podal dňa 21.12.2020 dovolanie, o ktorom zatiaľ Najvyšší súd SR nerozhodol, z čoho vyvodzuje, že procesný úspech žalovaného v konaní vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 9C/140/2014 nie je vylúčený, preto je nemožné sa stotožniť s konštatovaním o údajnom premlčaní zabezpečenej pohľadávky a že výkon záložného práva začatý dňa 22.05.2012 formou dobrovoľnej dražby bol pozastavený na základe uznesenia Okresného súdu Žiar nad Hronom z 23.01.2015 sp. zn. 9C/140/2014, ktorým bolo záložnému veriteľovi a obchodnej spoločnosti K. spoločnosť, a. s. ako predchádzajúcemu dražobníkovi nariadené zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam. Uviedol tiež, že k zabezpečeniu pohľadávok z úverovej zmluvy sa nevzťahuje len článok III. úverovej zmluvy z 22.07.2009 č. XXXXXXXX/XXXX, ktorého platnosť žalobkyňa napáda s poukazom na údajnú nedostatočnú špecifikáciu zabezpečených pohľadávok. Medzi veriteľom a žalobkyňou bola dňa 22.07.2009 uzavretá záložná zmluva podľa § 151a - 150m Občianskeho zákonníka č. XXXXXXXX/XXXX, ktorá predstavuje právny titul zriadenia záložného práva k nehnuteľnostiam. Doložil kópiu záložnej zmluvy s odtlačkom Správy katastra X. o tom, že vklad bol povolený dňa 17.08.2009 pod č. V XXX/XXXX.

2.2 Odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b) a d) Civilného sporového poriadku rozviedol tak, že ak sa žalobkyňa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia pred začatím konania vo veci samej tvrdiac, že neodkladným opatrením môže dôjsť aj k trvalej úprave pomerov medzi stranami a súd prvej inštancie návrhu žalobkyne vyhovel bez uloženia tzv. žalobnej povinnosti podľa § 336 ods. 1 C. s. p. V záujme rovnosti sporových strán a zabezpečenia adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov žalovaného bol súd prvej inštancie povinný podľa § 337 ods. 1 C. s. p. poučiť stranu, ktorej sa neodkladným opatrením uložila určitá povinnosť, že môže podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených, bez určenia lehoty na podanie žaloby. Princíp rovnosti zbraní hrá dôležitú úlohu v každom štádiu súdneho konania a vo vzťahu k všetkým subjektom. Tento princíp je expresis verbis vymedzený v článku 47 ods. 3 Ústavy SR a implicitne tvorí aj súčasť obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR. Tým, že súd prvej inštancie v rozpore so zákonom pri nariadení

neodkladného opatrenia pred začatím konania neuložil žalobkyni povinnosť podať žalobu vo veci samej a následne žalovaného nepoučil podľa § 337 ods. 1, 2 C. s. p., negoval princíp rovnosti sporových strán a vytvoril medzi nimi hrubý nepomer v rozpore s požiadavkou spravodlivého procesu.

2.3 K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku žalovaný dôvodil, že zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku nemožno poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je navrhovateľ povinný predložiť dôkazné prostriedky a osvedčiť skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho nárok vo veci samej, pretože nesplnenie týchto procesných povinností znemožňuje súdu posúdiť, či je poskytnutie súdnej ochrany opodstatnené. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania meritórneho nároku môže navrhovateľ neodkladného opatrenia dosiahnuť relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkaznými prostriedkami a kvalifikovanou právnou argumentáciou. Hodnoverné osvedčenie nároku vo veci samej musí na strane súdu viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti vyhovenia žalobe je v danom štádiu konania vyššia než pravdepodobnosť jej zamietnutia. I keď osvedčovanie skutočností na rozdiel od dokazovania znamená, že súd iba zjednodušeným postupom zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je žiadúce, aby súd rozhodujúc o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vykonal aspoň čiastočné dokazovanie aj v prospech žalovaného a zabezpečil tak stranám sporu procesne rovnaké postavenie a rovnaké podmienky. Súd prvej inštancie neskúmal, či nárok vo veci samej aspoň predbežne obstojí. Podľa názoru žalovaného nariadenie neodkladného opatrenia nemôže konzumovať vec samú, ak nedošlo k materiálnemu prieskumu tvrdených hmotnoprávných nárokov. Nárok vo veci samej žalobkyňa nemôže úspešne uplatniť z dôvodu, že žalovaný pristúpil k výkonu záložného práva včas dňa 22.05.2012 v rámci trojročnej premlčacej doby podľa § 101 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „Občiansky zákonník“) počítanej odo dňa 30.03.2011, čo je deň nasledujúci po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, kedy mohol žalovaný po prvý raz vykonať záložné právo za účelom uspokojenia svojej splatnej zabezpečenej pohľadávky. Záložné právo je síce akcesoricky spojené s hlavným záväzkom, no zákon v niektorých prípadoch akcesoritu záložného práva prelamuje, pričom medzi výnimky patrí aj ustanovenie § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď zabezpečená pohľadávka je premlčaná. V § 54a prvá veta Občianskeho zákonníka je uvedené, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť, tým však nie je dotknuté ustanovenie § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka. Výkon záložného práva začína záložný veriteľ oznámením o začatí výkonu záložného práva. Ide o právny úkon obligatorne písomný a adresovaný, ktorého právne účinky nastávajú doručením. Neobstojí argumentácia žalobkyne, že záložné právo žalovaného je premlčané z dôvodu, že záložný veriteľ údajne nepokračoval vo výkone záložného práva. Začatie výkonu záložného práva je viazané iba na povinnosť písomného oznámenia tejto skutočnosti záložcovi a dlžníkovi. Túto povinnosť si žalovaný riadne splnil listami z 22.05.2012. Momentom ich doručenia došlo k úspešnému uplatneniu práva. Opakovaná výzva na sprístupnenie nehnuteľností z 21.08.2021 nemá žiaden vplyv na plynutie lehôt vo vzťahu k výkonu záložného práva. O včasnom a nepretržitom výkone záložného práva svedčí aj zápis poznámky v katastri nehnuteľností na LV č. XXX katastrálne územie G. pod P XXX/XXXX. K upusteniu od dražby došlo iba v dôsledku nariadenia neodkladného opatrenia na návrh žalobkyne uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom z 23.01.2015 pod sp. zn. 9C/140/2014. Aktuálne nie je záložný veriteľ limitovaný vo výkone záložného práva. Zo záložnej zmluvy jednoznačne vyplýva špecifikácia, ako aj hodnota zabezpečenej pohľadávky. Záložné právo zabezpečuje pohľadávku z úverovej zmluvy v celom jej rozsahu a nielen v určitej časti istiny. Námetka čiastočnej neplatnosti úverovej zmluvy je tak bez právneho významu. Žalobkyňa nepreukázala (neosvedčila), v čom spočíva domnelá nerovnováha v právach a povinnostiach v jej neprospech. Jej argumentácia je účelová a zavádzajúca. Zo znením záložnej zmluvy súhlasila, finančné prostriedky poskytnuté žalovaným načerpala v plnej výške a nevrátila ich v celom rozsahu. Paušálne námietky bez náležitého odôvodnenia nemožno považovať za kvalifikovaný procesný útok.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného zotrvala na názore, že záložné právo sa premlčalo ku dňu 30.03.2014 v trojročnej premlčacej dobe z dôvodu, že hoci žalovaný začal s výkonom záložného práva dňa 22.05.2012, vo výkone riadne nepokračoval, keď až 31.08.2021 adresoval žalobkyni ďalšiu výzvu na sprístupnenie nehnuteľností za účelom ich ohodnotenia pre účely výkonu záložného práva. V prejednávacom prípade nedošlo k riadnemu uplatneniu práva a pokračovaniu v začatom konaní tak, ako to predpokladá ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka, teda premlčacia doba nespočívala. Za bez právneho významu označila skutočnosť, že k upusteniu od výkonu záložného práva došlo iba v dôsledku neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom z

23.01.2015 vydanom v konaní sp. zn. 9C/140/2014 z dôvodu, že medzi jednotlivými úkonmi žalovaného pri výkone záložného práva existujú veľké časové rozpätia.

4. Žalovaný popieral názor žalobkyne, že žalovaný vo výkone záložného práva nepokračoval. Začatie výkonu záložného práva je viazané iba na povinnosť písomného oznámenia tejto skutočnosti záložcovi a dlžníkovi. Žalobkyňa zámerne opomína, že k upusteniu od dražby došlo iba v dôsledku nariadeného neodkladného opatrenia uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom pod sp. zn. 9C/140/2014. Za irelevantné označil, že si žalovaný svoju splatnú pohľadávku uplatnil na súde. Podanie návrhu na vykonanie dobrovoľnej dražby nemá vplyv na plynutie premlčacej doby zabezpečenej pohľadávky. Nejde tu o uplatnenie práva na súde alebo u iného príslušného orgánu v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka alebo § 402 a nasledujúceho Obchodného zákonníka. Záložný veriteľ môže mať dôvod zažalovať pohľadávku napríklad z obavy, že dražba bude neúspešná a pohľadávka sa premlčí. Prípadné prebiehajúce konanie na základe žaloby o zaplatenie zabezpečenej pohľadávky voči dlžníkovi nemá vplyv na priebeh dobrovoľnej dražby. Žalovaný pri sústavnom a nepretržitom výkone záložného práva postupuje v súlade so zákonom č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 527/2002 Z. z.“) a Občianskeho zákonníka, ktoré neurčujú veriteľovi žiadnu lehotu, dokedy má byť dražobný proces ukončený ani lehotu na vyzvanie dlžníka na sprístupnenie nehnuteľností. Žalobkyňou vznesenú námietku premlčania považuje žalovaný za neurčitú, ktorej nie je možné vyhovieť.

5. V reakcii na vyjadrenie žalovaného poukazuje žalobkyňa na doložku právoplatnosti vyznačenú na rozsudkoch Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 9C/140/2014 a rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/183/2019 dňom 23.10.2020 a znovu opakuje, že pre nepokračovanie vo výkone záložného práva došlo k jeho premlčaniu dňom 30.03.2014, čo uviedla už v písomnom podaní z 25.10.2021.

6. Krajský súd príslušný na prejednanie odvolania žalovaného podľa § 34 C. s. p. prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže podľa § 329 ods. 1 C. s. p. rozhodnúť súd aj bez nariadenia pojednávania a zákonné podmienky pre nariadenie odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. splnené neboli. Po vyhodnotení odvolacích dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného, ktorými je podľa § 380 ods. 1 C. s. p. odvolací súd viazaný a nezistení väd procesných podmienok, na ktoré by podľa § 380 ods. 2 C. s. p. musel odvolací súd aj bez námietky strany sporu prihliadnuť dospel odvolací súd k názoru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 C. s. p. zmeniť a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

7. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť podľa § 324 ods. 1 C. s. p. pred začatím konania, počas konania, aj po jeho skončení. Obsah prípadného neodkladného opatrenia je vyjadrený v § 325 ods. 2 C. s. p. Ustanovenie § 325 ods. 1 C. s. p. upravuje podmienky, za ktorých je možné nariadiť neodkladné opatrenie: ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Potrebu bezodkladnej úpravy pomerov odôvodňovala žalobkyňa tým, že žalovaný na základe neplatnej zmluvnej podmienky v zmluve o úvere zo dňa 22.07.2019, v ktorej nie je presne špecifikovaná pohľadávka zabezpečená záložným právom, mieni vykonať záložné právo k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobkyne zapísaným na LV č. XXX katastrálne územie G. a to napriek tomu, že pohľadávka z úverovej zmluvy je premlčaná, čo potvrdili rozhodnutia okresného a krajského súdu, premlčalo sa aj záložné právo k nehnuteľnostiam z dôvodu nepokračovania vo výkone záložného práva začatého v roku 2012 a nezákonným výkonom záložného práva zasiahne žalovaný do majetku žalobkyne, bude porušené jej Ústavou Slovenskej republiky garantované právo na majetok a na nedotknuteľnosť obydľia, keďže v rodinnom dome, ktorého sa záložné právo týka, žije žalobkyňa so svojou rodinou. Žalobkyňa navrhovala nariadiť neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d) Civilného sporového poriadku, aby bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva na uspokojenie pohľadávky vyplývajúcej z úverovej zmluvy a to bez uloženia povinnosti žalobkyňi podať žalobu vo veci samej s poukazom na ustanovenie § 336 ods. 1 posledná veta C. s. p. tvrdiac, že navrhovaným neodkladným opatrením môže dôjsť k trvalej úprave pomerov medzi stranami z dôvodu, že pred nariadením neodkladného opatrenia je potrebné skúmať rovnaké otázky ako vo veci samej a bolo by nehospodárne viesť ďalšie konanie o veci samej. Okresný súd vychádzajúc z opisu skutočností

rozhodujúcich pre nariadenie neodkladného opatrenia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tomuto návrhu vyhovel bez bližšieho zdôvodnenia svojich úvah, z akého dôvodu nemôže pokračovať žalovaný vo výkone záložného práva, keď podľa bodu 18 odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie „záložné právo zatiaľ naďalej platí a je len dočasne pozastavený jeho výkon“ a prečo považoval výkon záložného práva za „nedôvodný“, čím by došlo k nenávratnej ujme na právach a oprávnených záujmoch žalobkyne. Nepochopiteľné je rozhodnutie súdu prvej inštancie, že ak záložné právo trvá a pohľadávku žalovaného z úverovej zmluvy dlžníci neuspokojili, aký právny dôvod bráni žalovanému dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky výkonom záložného práva zriadeného na tento účel. Súd prvej inštancie nevyhodnotil tvrdenia žalobkyne o neprijateľnej zmluvnej podmienke o zriadení záložného práva v zmluve o úvere z 22.07.2009 ani námietku premĺčania záložného práva vznesenú žalobkyňou a vôbec vo svojom rozhodnutí nekonkretizoval právo (osvedčené v zmysle § 326 ods. 1 C. s. p., ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana. Žalobkyňa za toto právo v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia označuje právo na majetok, ktoré rovnako svedčí aj žalovanému, keď podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (Ústava č. 460/1992 Zb.) každý má právo vlastníť majetok a za majetok sa nepovažuje len hmotný majetok, ale aj pohľadávka. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Namietala tiež, že výkonom záložného práva bude porušené jej právo na nedotknuteľnosť obydľia a tvrdila, že výkonom záložného práva môže veriteľ vymáhať a uspokojiť svoju pohľadávku aj v rozsahu, na ktorú absolútne nemá žiadny právny nárok. Vyhodnocovala aj proporionalitu navrhovaného neodkladného opatrenia majúca za to, že jeho nariadením žiadnej zo strán nevznikne škoda, iba v prípade nenariadenia neodkladného opatrenia vznikne škoda na strane žalobkyne z dôvodu, že žalovaný zjavne nezákonným výkonom záložného práva zasiahne do jej majetku.

9. Uvedením výsledkov konaní na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 9C/140/2014 a na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 16Co/183/2019 o zamietnutí žaloby na plnenie z úverovej zmluvy z dôvodu premĺčania pohľadávky mienila žalobkyňa zrejme navodiť dojem, že žalovaný voči nej podľa hmotného práva nemá žiaden peňažný nárok, ktorý by mohol byť uspokojovaný výkonom záložného práva. Dôvodne vznesená námietka premĺčania však znamená iba to, že podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemožno v súdnom konaní premĺčané právo veriteľovi priznať a nie, že právo zaniká, čo znamená, že napriek rozhodnutiam Okresného súdu Žiar nad Hronom a Krajského súdu v Banskej Bystrici o žalobe na plnenie z úverovej zmluvy pohľadávka z úverovej zmluvy, ak nebola uspokojená dlžníkmi, existovať môže. Zamietnutie žaloby na plnenie z dôvodu premĺčania nároku nemá žiaden vplyv na možnosť výkonu záložného práva zabezpečujúceho návratnosť pohľadávky, čo výslovne vyplýva z ustanovenia § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď zabezpečená pohľadávka je premĺčaná a aplikácia tohto zákonného ustanovenia podľa § 54a Občianskeho zákonníka nie je vylúčená ani v spotrebiteľských veciach. Pokiaľ právo žalovaného na plnenie z úverovej zmluvy nebolo spochybnené súdnym rozhodnutím z iného dôvodu ako uplynutia premĺčacej doby, toto právo, i keď je oslabené, stále existuje a žalovaný má právny prostriedok na vymoženie svojho práva voči žalobkyňou spotrebiteľke - záložnú zmluvu V XXX/XXXX z 22.07.2009, ktorej existenciu žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zamĺčala a do rozhodnutia súdu prvej inštancie o jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia jej zánik, či premĺčanie práva zo záložnej zmluvy neosvedčila. Rovnako zamĺčala aj skutočnosť, že vo výkone záložného práva začatého dňa 22.05.2012 žalovaný nepokračoval z dôvodu súdom uloženou povinnosťou nepokračovať vo výkone záložného práva právoplatným rozhodnutím o nariadení neodkladného opatrenia. Zo spisu nevyplýva dokedy tento zákaz trval a akým spôsobom zanikol.

10. Záložné právo je majetkovým právom podliehajúcim premĺčaniu v trojročnej premĺčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka, ktorá plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, t. j. keď vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu. Ak záložný veriteľ neuplatní v premĺčacej dobe právo na uspokojenie pohľadávky zabezpečenej z výťažku z predaja zálohu, má to za následok, ak sa záložca dovoľá premĺčania tohto práva, že záložný veriteľ sa nemôže úspešne domáhať speňaženia zálohu (uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z výťažku z predaja zálohu). Záložné právo v takom prípade už nemôže byť naďalej spôsobilým predmetom na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky.

11. Podľa § 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

12. Právo na uspokojenie svojej zabezpečenej pohľadávky môže záložný veriteľ podľa § 151j OZ realizovať tromi spôsobmi, ktoré sú rovnocenné. Jedným zo spôsobov realizácie výkonu záložného práva je aj predaj zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, ktorým je zákon č. 527/2002 Z. z. dobrovoľných dražieb v znení neskorších predpisov. Dražba podľa zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách sa podľa § 16 ods. 1 tohto zákona uskutočňuje na základe písomnej zmluvy o vykonaní dražby, ktorú uzavrie navrhovateľ dražby s dražobníkom. Výkon záložného práva podľa ustanovení zákona č. 527/2002 Z. z. teda nevyžaduje uplatnenie práva na výkon záložného práva na súde alebo u iného príslušného orgánu, ako to má na mysli ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka a takýto spôsob uplatnenia záložného práva na súde alebo inom orgáne je aj pojmovo vylúčený z dôvodu, že dražobník ako subjekt vykonávajúci dražbu nemá zákonom zverenú žiadnu rozhodovaciu právomoc a nemôže rozhodnúť o pohľadávke, ktorej uspokojenie sa uskutočnením dražby má dosiahnuť. Za právne významné pre spočívanie premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka odvolací súd považuje uplatnenie pohľadávky zabezpečenej záložným právom na súde alebo inom príslušnom orgáne (napríklad rozhodcovskom súde) a riadne pokračovanie v začatom konaní a takéto uplatnenie práva môže mať vplyv podľa § 112 OZ aj na pretrhnutie behu premlčacej doby vo vzťahu k záložnému právu (presnejšie vo vzťahu k právu záložného veriteľa uspokojiť svoju pohľadávku zo zálohu). Pod riadnym pokračovaním v konaní v zmysle stanoviska Najvyššieho súdu ČR sp. zn. Cpj/35/78 z 24.10.1979 uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom 22/1979 je potrebné rozumieť konanie nebrániace náležitému priebehu konania tak, aby mohlo skončiť meritórnym rozhodnutím. Zo skutkových tvrdení strán sporu vyplýva, že žalovaný si právo na zaplatenie dlžnej pohľadávky z úveru poskytnutého žalobkyni uplatnil na súde žalobou doručenou Okresnému súdu Žiar nad Hronom 28.02.2014, ktorý predchádza dňu 30.03.2014, na ktorý podľa tvrdenia žalobkyne v tomto konaní o nariadenie neodkladného opatrenia pripadol deň uplynutia trojročnej premlčacej doby na výkon záložného práva. Z pripojeného rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9C/140/2014-276 z 23. mája 2019 ani rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/183/2019 zo 17. septembra 2020 nie je zistiteľné, po akú dobu bol záložný veriteľ (žalovaný) a dražobník obmedzený uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom z 23.01.2015 sp. zn. 9C/140/2014 vo výkone záložného práva začatého doručením oznámenia o začatí výkonu záložného práva záložnej dlžníčke. Odvolací súd je toho názoru, že uplatnením práva na zaplatenie pohľadávky na súde v konaní Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 9C/140/2014 došlo podľa § 112 Občianskeho zákonníka k prerušeniu plynutia premlčacej doby na výkon záložného práva a jeho nevykonávanie po dobu trvania súdneho sporu sp. zn. 9C/140/2014, v rámci ktorého bolo neodkladným opatrením zakázané vykonávať záložné právo nemožno považovať za nepokračovanie vo výkone záložného práva z dôvodu, že pozastavenie výkonu záložného práva nebolo slobodnou a dobrovoľnou voľbou záložného veriteľa, iba prejavom splnenia jeho zákonnej povinnosti. Žalobkyňa ani netvrdila, že by žalovaný svojimi procesnými úkonmi bránil náležitému priebehu výkonu dražby a neosvedčila, že žalovaný opomenul realizovať svoje právo. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nebolo osvedčené, že žalovaný pokračovaním vo výkone záložného práva začatého už 22.05.2012 koná protizákonne a ohrozuje práva žalobkyne.

13. Odvolací súd súhlasí s názorom odvolateľa, že navrhovaným neodkladným opatrením nie je možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov strán sporu z dôvodu nevyriešenia otázky, či má žalovaný napriek rozhodnutiu súdov o premlčaní pohľadávky z úveru právo realizovať výkon záložného práva. Pre zodpovedanie tejto otázky v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia neboli prednesené také skutkové tvrdenia, ktoré by umožňovali prijať bez náležitého dokazovania ako vo veci samej jednoznačný záver o neexistujúcom práve žalovaného uspokojiť svoju pohľadávku voči žalobkyni predajom zálohu, z tohto dôvodu bolo namieste uložiť žalobkyni podľa § 336 ods. 1 C. s. p. povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej, napr. o určenie, že nehnuteľnosti, ktoré majú byť predmetom dražby nie sú zaťažené záložným právom.

14. Podľa § 337 ods. 1 C. s. p., ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením

ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. decembra 2019 sp. zn. 6Cdo/22/2019 uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom 40/2020 ustanovenie § 337 ods. 1 C. s. p. stanovuje obligatórnu poučovaciu povinnosť súdu a to v záujme rovnosti sporových strán a zabezpečenia adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov strán, proti ktorým neodkladné opatrenie smeruje. Súd je povinný týmto stranám poskytnúť kvalifikované poučenie. Ak súd kvalifikované poučenie v zmysle § 337 ods. 1 C. s. p. strane, ktorej sa ukladá nariadeným neodkladným opatrením povinnosť neposkytne, má to za následok porušenie rovnosti sporových strán a zmarenie procesných oprávnených žalovaného domáhať sa prípadnej procesnej ochrany žalobou vymedzenej súdom v § 337 ods. 2 C. s. p. Nedostatky v poučení o právnych následkoch spojených s podaním žaloby vo veci samej podľa § 337 ods. 1 C. s. p. nemajú za následok porušenie práva na spravodlivý proces, avšak v rozhodnutí súdu prvej inštancie chýba akékoľvek poučenie podľa § 337 ods. 1 Civilného sporového poriadku, čo má za následok porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces (a naplnenie vady v zmysle § 420 ods. 1 písm. f/ C. s. p. - podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/135/2017 z 26. septembra 2018).

15. Žalovaný dôvodne uplatnil proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie odvolanie z dôvodov vymedzených v § 365 ods. 1 písm. b), d) a h) Civilného sporového poriadku. Na základe týchto zistení a úvah prezentovaných v tomto odôvodnení odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z dôvodu, že neboli splnené zákonné podmienky na jeho nariadenie vymedzené v § 325 ods. 1 C. s. p. - potreba bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu a poskytnutie ochrany ohrozenému nároku žalobkyne.

16. Po zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie sa za úspešnú stranu v tomto konaní považuje v zmysle § 255 ods. 1 C. s. p. žalovaný, ktorému je žalobkyňa povinná zaplatiť náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O povinnosti žalobkyne rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C. s. p.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehotá plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
  - b) kto ho robí,
  - c) ktorej veci sa týka,
  - d) čo sa ním sleduje a
  - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.